

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΥ ΤΗΝ ΓΡΑΦΕΙ Ο ΣΟΥΡΗΣ

Είκοστών και πέμπτον ἀριθμοῦντες χρόνον
τὴν κλεινὴν οἰκοῦμεν γῆν τῶν Παρθενῶνων.

Ἐξ τοῦ κουτσο-Φλεβάρη,
τὸ Τριῶδι θ' ἀριθμᾷ.

**Ὁ Φασουλῆς ὁ λέρ μπαλέρ
ἐπεξηγεῖ τὸν Σαντεκλέρ.**

Π.—Ξέρεις αὐτὸς ὁ Σαντεκλέρ ποῖός εἶναι, Φασουλῆ;
Φ.—Τὸν ξέρω, Περικλέτο μου...

Π.— Τί τάχατε δηλοῖ;

Φ.— Ὁ Σαντεκλέρ εἶναι τρανός,
καὶ καρδωμένος πετεινός.
Εἶν' ἓνας ποῦρος Γάλλος
καὶ κόκορας μεγάλος.

Αὐτὸς νομίζει, φίλε μου, πῶς ἂν δὲν διαλαλήσῃ
δὲν γλυκοφέγγει χαρᾶν γῆ,
καὶ πῶς ὁ Φοῖβος δὲν θὰ βγῇ
τὸν κόσμον νὰ στολίσῃ.

Εἶν' ἓνας πετεινόμαλος, ἱπποτικὸς Γαλάτης,
καὶ ἂν κι' ἐμᾶς τοὺς Ἑλληνας μεγαλοῖδεάτης,
γιατὶ κι' ἐμεῖς νομίζομε πῶς δίχως τὴν Ἑλλάδα
κότος βαθὺ θὰ σκέπαζε τοῦ κόσμου τὴν κοιλιάδα.

Τὸ δράμ' αὐτὸ τὸ Γαλλικόν
εἶναι πολὺ συμβολικόν,
ἔχει διάφορα πουλιά,
ἔχει καὶ γάταις καὶ σκυλιά.

Ἀκοὺς κελάδημα γλυκύ,
κοάζει βάτραχος ἐκεῖ,
κι' ἐδῶ γαυγίζουν σκύλοι.

Μαῦρα κοράκια κάνουν κρᾶ,
περνοῦν κολύβρια μικρά
καὶ πετεινοὶ ποικίλοι.

Καὶ νυκτέβια πτηνὰ
φαίνονται στὰ σκοτεινά,
κι' ἀπ' ἐδῶ κι' ἐκεῖ πετοῦν
καὶ κρυφὰ συνωμοτοῦν.

Χίλια κι' ἐνιὰκόσα δέκα
κι' ὅλα τὰ σαθρὰ πελέκα.

Χίλια κι' ἑκατὸν ἐνέα,
κι' ἄλλα κάζα τρέχουν νέα.

Ἐνα πονηρὸ πουλὶ
γιά τὸν Σεντεκλέρ μιλεῖ
καὶ πολλὰ τοῦ μαγειρεῦει.

Μία κότα κακαρίζει,
μία γάτα νιαουρίζει,
κι' ἓνας ποντικὸς χορεύει.

Ποῖα πτέρωσις πλουσία!..
τὶ παράστασις μεγάλη,
ποῦ καθ' ὅλα θαυμασία
σοῦ γανόνει τὸ κεφάλι.

Ἐνας κότσυφας γογγύζει
μὲς στὴν τόση πρασινάδα,
κι' ἐν' ἀηδόνι λαρυγγίζει
μὲς στοῦ δάσους τὴν πυκνάδα.

Κύττα τοῦτο τὸ παγῶνι...καμαρόνεται θρασύ,
κι' ὅλον ἐν' ἀνοιγοκλείνει τὴν οὐρά του τὴν χρυσή.

Μήτε σκέψι, μήτε πόνος
γιά τοὺς ἄλλους δαπανᾷ..
πῶς κι' ἐγὼ τὸ καμαρόνω,
ποῦ τὸν ἑαυτὸ του μόνο
σκέπτεται παντοτεινά.

Νά μιά σαύρα, μιά γουστέρα,
κι' ἓνας κοῦρκος, ἓνας γάλος,
ποῦ τεντόνει τὸν λαιμό.

Κι' ὅλο λέει παραπέρα
λιμαδόρος παπαγάλος,
καὶ δὲν ἔχει τελετωμό.

Τούτῃ τὴν ρητορικὴν τοῦ τὴν ἀκούω κεχηναῖος,
καὶ μοῦ φαίνεται πῶς εἶναι κάποιος ρήτωρ Ἀθηναῖος,
ἢ καμμιᾶς διαλυθείσης Γερουσίας γλωσσόκοπος
τοῦ Πισσῶν τὴν νέαν στάσιν σχολιάζων πολυτρόπως.

Π.— Σὰν παράξενα μιλεῖς καὶ πολὺ συμβολικά...
δὲν σε νοιώθω τί μοῦ λές... μίλησέ μου παστρικά.

Φ.—Τοῦ Ροστάν αὐτὸ τὸ δράμα μὲ πουλῶν φωναῖς καὶ τρό-
συμβολίζει τοὺς ἀνθρώπους.

Τοῦ Ροστάν αὐτὸ τὸ δράμα,
ποῦ μεγάλο κρότο κάνει,
καὶ τὸ κράτος μας συνάμα
συμβολίζει, στραβοκάνη.

Π.—Δώσε μου νὰ καταλάβω,
καὶ δὲν πῆρ' ἀκόμη κάδο.

Φ.—Ἀπὸ σένα, κουρελή,
καὶ τὸ πῆρ' μικρὸ πουλὶ
ἔχει γνῶσι πρὸ πολλή.

Ἄκουσε τὸν παπαγάλο
πῶς γὰρ τὸνα καὶ γὰρ τᾶλλο
λέει μ' πρὸς μας ἐλσένα
θέματ' ἄρρητα γραμμένα
καὶ κευχὰ μαγειρεμένα.

Πρόσεξε πῶς τὸν κυττοῦν,
κ' ἀπὸ πάνω του πετοῦν
ἀναιδέστατα πουλιὰ.

Καὶ στὸ στόμα τοῦ μεγάλου
λιμαδόρου παπαγάλου
πέφτει μία κουτσουλιά.

Τοῦτον τὸν συμβολισμόν,
τοῦτον τὸν κουτσουλισμόν,
ποῦ στὸ στόμα μας ἀφίνει καὶ εὐκόλῳ πουλάκι,
δὲν τὸν νοιώθεις σὰν κ' ἔμένα, φίλε κουφοκεφαλᾶκη;

Μ' ἔλθ' σου τὴν κουταμάρα καὶ τὴν στενοκεφαλιά
δὲν κατὰλαβες ἀκόμα
τὶ σημαίνει ἡ κουτσουλιά
στὸ ρητορικό μας στόμα;

Π.—Τὼρ ἀρχίζω, γουρλομάτη,
νὰ καταλαβαίνω κατὶ,
τώρα μπαίνω στὴν οὐσία
καὶ στοῦ Σαντεκλέρ τὸ δράμα...

Φ.—Ἄμμ' δὲν θέλει τέτοιο πρᾶγμα
καὶ πολλὴ θεογνωσία.

Ἀρχισε νὰ τραγουδῇς,
Περικλέτο πελεκάνο,
κ' ἐγὼ τώρα θὰ σὲ κάνω
τὴν παράστασι νὰ δῇς.

Π.—Εἶμαι πολὺ περίεργος, ὦ κἀρα ψωραλέα.

(Αἰφνης ἐμπρὸς τῶν αἵρεται πολυτελὲς αὐλαία,
κ' ἴδου κοτέτσια καὶ πουλιὰ καὶ πετεινοὶ καὶ κότεις,
κ' ὁ Φασουλῆς κ' ὁ Περικλῆς κυττάζουν κεχηγνότες).

Τοῦ Σαντεκλέρ περίφημη σκηνή, ποῦ βγαίνει κ' ἡ κυρὰ Φασιανή.

Ἕνας Σαντεκλέρ μουσάτος,
μὰ καὶ νυχποδαράτος,
ὁ Δραγούμης προχωρεῖ
μ' ἕνα φουντωτὸ λειρί.

Κ' ἀπ' ὀπίσω του πουλιὰ
μὲ γλυκύφθογγη λαλιὰ
ταῖου ταῖου ξεφωνίζουν
καὶ τὸν κόσμον δαίμονίζουν.

Ὁ μεγάλος Σαντεκλέρ βλέπει φῶς οὐράνιο
καὶ τὸν ἥλιο τραγουδεῖ,
μ' ἄλλους λόγους δηλαδὴ
τὸ καινούργιο δάνειο.

Φέξε, λέει, γὰρ νὰ φέξω,
νὰ λυγίζω μ' ἔτσι κ' ἔτσι,
καὶ νὰ βγάλω τόσους ἔξω
ἀπὸ μέσ' ἀπ' τὸ κοτέτσι.

Φέξε μου νὰ φέξῃ νίκη,
κουκουρίκου, κι κιρίκι,
νὰ φωνάξω, νὰ φουσκώσω,
καὶ στὸ πόδι νὰ σηκώσω
κοιμισμένους φουκαράδες,
ποῦ ἔξυπνοῦνε γὰρ παράδες.

Φέξε, δάνειο μεγάλο,
μὰ τρανὴ φωνὴ νὰ βγάλω,
ν' ἀκουσθῇ παντοῦ στὴν κτίσι,
στὴν Ἀνατολή, στὴ Δύσι.

(Ἕνας Γκιώνης ξεπροβάλλει καὶ λυπητερὰ λαλεῖ.)

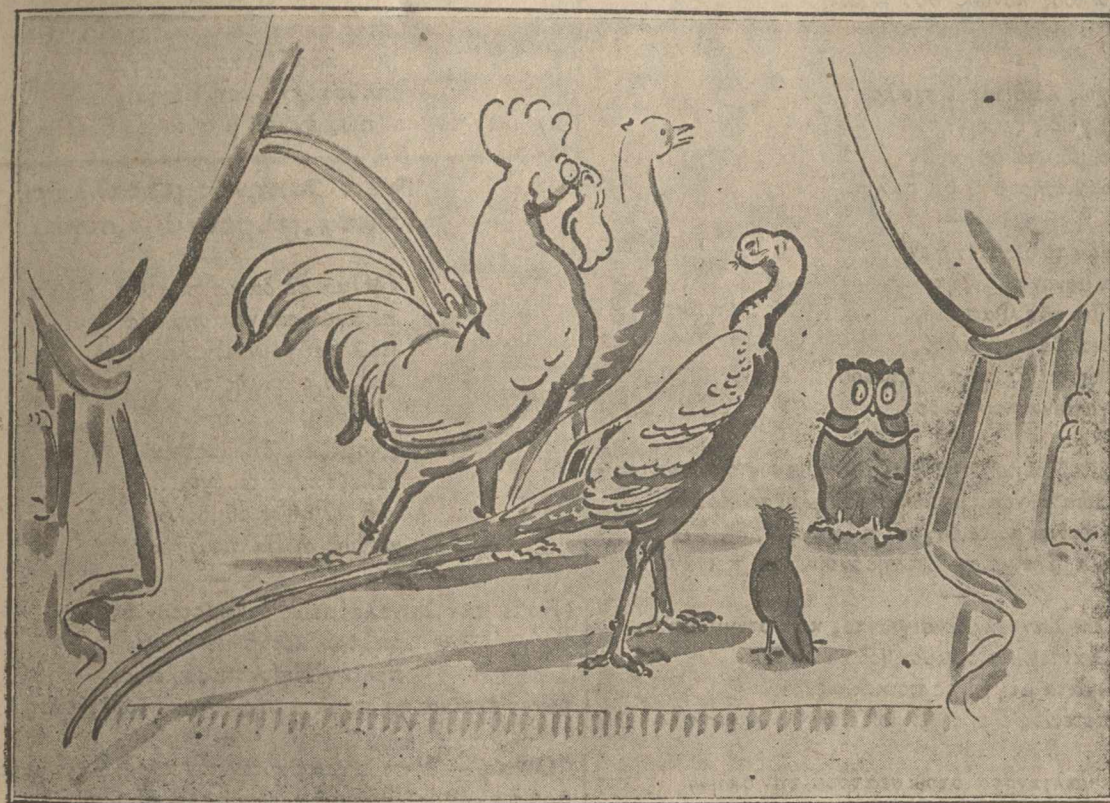
Π.—Δὲν σοῦ φαίνεται πῶς μοιάζει τοῦ Θανάση, Φασουλῆ;

(Ἄσμα τοῦ Γκιώνη,
ποῦ σὲ πληγώνει.)

Μὴ φορὰ κ' ἐγὼ στὸ κράτος
ἔμουν κόκορας βαρβάτος.
Σαντεκλέρ κ' ἐγὼ περνοῦσα
καὶ κοτέτσια κυβερνοῦσα.

Τὶ δὲν κάνουν οἱ καιροί!..
εἶχα πράσινο λειρί
κ' ἔσπεκόμουνα ψηλά.

Καὶ μὲ πάθος κάθε μέρα
διαλαλοῦσα πέρα πέρα
περυσσεύματα πολλὰ.

Κι κιρίκι, κοκορίκό,
φέρτε λεφτὰ στὸ Κεντρικό,
κοκορίκό, κι κιρίκι,
νὰ μὴ χορεύουν ποντικοί.

Ὅμως κοτέτσια νηστικά
φώναζανε σπαρακτικά:
Κι κιρίκι, κοκορίκό,
φέρτε λεφτὰ στὸ Κεντρικό,
κοκορίκό, κι κιρίκι,
γὰρ νὰ τὰ φάνε μερικοί.

Μὲς στὸ κοτέτσι σκάλιζα κ' ἐπίστευα νὰ βρῶ
μεγάλον θησαυρό.
Ἐπίστευα μ' αὐτὰ κ' αὐτὰ
τὰ τρανοξυφωνήματα
πῶς θὰ μοῦ δύνανε λεφτὰ
καὶ μὲ τὸ φτηνὰ χρήματα.

Πλὴν εἶπε κόσμος κεχηγνός:
τοῦτος ὁ λάλος πετεινός,
ποῦχει τὸ πράσινο λειρί,
γὰρ θησαυροὺς παραληρεῖ.

Τότε στὴ μέση κόπηκε τοῦ Σαντεκλέρ ἡ δρᾶσις,
τότε μεταμορφώθηκε σὲ Γκιώνη κ' ὁ Θανάσης,
καὶ κούκου κούκου τραγουδεῖ
μὲ τόση θλίψι συνεχῶς,
καὶ μὲς τὰ δάση μοναχός
τῆς ἁχάρης του θρηνηθεῖ.

(Ὁ Φασουλῆς κ' ὁ Περικλῆς δακρύζουν γὰρ τὸν Γκιώνη,
ὅποταν μὴ Φασιανὴ στὸν Σαντεκλέρ σιμόνει.)

Ἡ Φασ.—Ἐγὼμαι μὴ Φασιανή, πολὺ κυνηγημένη
καὶ καταπληγωμένη,
καὶ τὰ μεγάλα σου φτερά παρακαλῶ ν' ἀπλώσῃς
καὶ καθεμιά μου πληγὴ νὰ μοῦ τὴν ἐπουλώσῃς.

Σὰν λεζοντάρι φοβερό
βλέπω μ' πρὸς τὴν Ἑγγλιτέρα,
βλέπω καὶ τὴν συμπεθέρα
σὰν ἀρκοῦδι μαλλιάρο.

Κ' ὁ τοῦ Κάιζερ συμπαίκτηρ
λαίμαργος προβάλλει γλᾶρος,
καὶ δὲν τοῦ ξεφεύγει σπᾶρος.

Κ' ὁ Γαλατικὸς ἀλέκτωρ
μ' ἕνα φούσκωμα θυμοῦ
κακαρίζει κατ' ἐμοῦ.

Ὁ Φασ.—Νομίζω πῶς ὑπνοεῖ, βρε Περικλῆ ψωρίτη,
τὴν νότα τῶν Δυνάμεων, ποῦ στελάνε στὴν Κρήτη.

Ἡ Φασ.—Ἐλα, Σαντεκλέρ μεγάλε,
καὶ φωναῖς γὰρ μένα βγάλε...
κύττα κάθε μου πληγὴ,
κύττα πόσοι κυνηγοὶ
στήνουνε γὰρ μὲ καρτέρι
μ' ἕνα δίκανο στὸ χέρι.

Ο Σαντ.— Έννοια σου, Φασιανή,
κι'ό μουσάτος πετεινός
για τούς πόνους σου πονεί
και συμπάσχει λικρινώς.

Δίχως κόρδωμα μεγάλο
και χωρίς ξεφωνητά
θλα μου τὰ δυνατά
για χατήρι σου θα βάλω.

Κι'άν τὸ δάνειον γενῇ,
ἕνα μόνον σοῦ ζητῶ
νὰ μὴ φᾶς, Φασιανή,
καὶ τὸ δάνειον αὐτό,
καθὼς κι' ἄλλα πρὸ καιροῦ
φαγωμένα κουτουροῦ.

Ο Περ.— Τεῖναι τοῦτα, ποῦ τῆς λείει λυπημένος ὁ μουσάτος ;

Ο Φασ.— Ἡ Φασιανὴ νομίζω πῶς ὑποδηλοῖ τὸ κράτος,
ὅπου λὲν πῶς δὲν ἀφίνει μήτε ψέχουλα, ζητιάνε,
για νὰ φᾶς καὶ σὺ κι' ἐκείνοι, ποῦ πληρόνουν καὶ πεινᾶνε.

(Ἐρχονται κι' ἄλλοι Σαντεκλέρ σιγῶντες καὶ στωμύλοι,
τοῦ κυβερνήτου Σαντεκλέρ συμβοητοὶ καὶ φίλοι,
μὲ πλούσια πετρώματα μεγάλης ποικιλίας,
κι' ὁ γοργολόφος πετεινὸς ὁ τῆς Αἰγιαλείας.)

(Ἐρχεται καὶ μιὰ γαλιάνδρα τοῦ θεάτρου τὴν σκηνὴ
καὶ μιμεῖτ' ἐπιτηδεῖως καθενὸς πουλιοῦ φωνή.)

Ο Φασ.— Τὴν γνωρίζεις τὴν γαλιάνδρα, τὴν γνωρίζεις τὴν
[τσακίστρα;

Ο Περ.— Μὰ καὶ ποῖος δὲν τὴν γνωρίζει τὴν Βουλὴ τὴν κε-
[λαθήστρα;

Τὶ λαρύγγι ποῦ σοῦ τόχει!..
καὶ πολλοὶ μικρομεγάλοι
πῶν συγχρόνων παπαγάλοι
ναὶ παπαγαλίζουν κι' ὄχι.

Τὶ λαρύγγι, τί φωνή!..
κι' ἡ κυρὰ Φασιανὴ
τρέχει μὲ λαχτάρα τόση
στὴν γαλιάνδρα νὰ τὴν σώση.

Ο Φασ. Μπράβο ποῦ καταλαβαίνεις
κι' ὅλο' στὴν οὐσία μπαίνεις.

(Κι' ἕνας τσαλαπετεινὸς
ἐμφανίζεται τρανός.
Κι' ἄλλοι τσαλαπετεινοὶ
τὸν ἀκολουθοῦν κοντά,
ποῦ γιὰ τὴν Φασιανὴ
νοιώθουν μέσα των σεδντά.)

Ο Φασ.— Γνωρίζεις τοῦτον, Περικλῆ, τὸν τσαλαπετεινόν;

Ο Περ.— Γνωρίζω τὸν λεγόμενο καὶ τὸν ἑρατεινόν.

Καὶ ποῖος δὲν ξέρει, Φασουλῆ, τὸν Κόντε τὸν Γεωργάκη;

Ο Φασ.— Μπράβο σου ποῦ τὸν γινώριζες... ἐξύπνησες λιγάκι.

Γιὰ κύττα τὸν πῶς ἔρχεται μαζί μὲ τὴν παρέα
καὶ πῶς τεντόνει τὸν λαιμό...
καὶ τοῦτος ἀπὸ τὸν καὶ μὲ
μετεμορφώθ' εἰς Ἐποπα σὰν τὸν παλῆο Τηρέα.

Γνωρίζεις καὶ τὸν κότσυφα τὸν λιγερό, ποῦ φάλλει
μὲ τόσο πάθος, ἀδελφέ;...

Ο Περ.— Γνωρίζω καὶ τὸν Ράλλη.

Ο Φασ.— Γιὰ κύττα τώρα, Περικλῆ, μιὰ κουκουβάγια πέρα.

Ο Περ.— Τὴν ξέρω... γιὰ τοῦ κότσυφα μοῦ λὰς τὴν συμπετί-
[ρα.

(Ἐξαφν' ἀκούεται φωνὴ καὶ κλαυθμηρὰ κι' ὄξεια,
καὶ κράξ' ἡ κουκουβάγια:
ποῦσαι, Θανάση Βάγια,
καὶ λὲν πολλοὶ πῶς ἐννοεῖ μ' αὐτὸ τὸν Εὐταξία.)

Νέα Σκηνῆς μεταλλαγή, νύκτα, μυστήριον, σιγῇ.

(Μέσα σὲ δάσος σκοτεινὸ
πλανῶνται νυκτοπούλια,
ποῦ φεύγουν τὸν Αὐγερινὸ
καὶ τῆς αὐγῆς τὴν πούλια.)

(Νομίζεις ὅτι μυστικὴ
τελεῖται λειτουργία...
νῦξ ἀληθῶς συμβολικὴ
καθὼς ἡ Βαλπουργία.)

(Κατὰ τῆς Συνελεύσεως συνωμοτοῦν σὲ δάση,
ὁπότεν κόραξ μελανός,
πρῶπ' Ἐπίσκοπος κλεινός,
ἔρχετ' ἐκεῖνα τὰ πουλιὰ τῆς νύκτας νὰ διαδάσῃ.)

Ο Φασ.— Μπορεῖς κι' αὐτὸν τὸν κόρακα τὸν μαῦρο νὰ γνω-
ποῦ πανηγύρι γύρω του τὰ νυκτοπούλια κἀνουν; [ρίσης;

Ο Περ.— Θαρρῶ πῶς τὸν Ἀμβρόσιον κυττάξω τῆς Δαρίσσης,
ποῦ μὲ συλλαλητήρια ζητοῦν νὰ τὸν λευκάνουν.

Ο Φασ.— Μόνο γι' αὐτὸν μοῦ φαίνεται κατάλληλη δουλειὰ
τὸ νὰ διαδάξῃ τῆς νυκτός τὰ κρῶζοντα πουλιὰ.

(Καὶ πάλιν ἀλλαγὴ Σκηνῆς
μὲ φῶς ἡμέρας θερινῆς.

Μία λευκὴ περισσότερὰ μ' ἑλῆας χλωρὸ κλωνάρι
καθίζει στῆς γλαυκώπιδος τόλόχρυσο κοντάρι.)

Ο Περ.— Τὸ περιστέρι τὸ λευκὸ τί νᾶναι, Φασουλῆ;

Ο Φασ.— Αὐτὸ τὴν Ἐπανάστασι νομίζω πῶς δηλοῖ.
Ναὶ μὲν ἑλῆας εἰρηνικῆς χλωρὸ κλαδί μᾶς φέρει
τοῦτο τὸ περιστέρι,
πλὴν οἷονδ' ὅποτε πουλὶ
φλυάρως κατ' αὐτοῦ λαλεῖ,

κᾶν Κόνδωρ τοῦτο λέγεται, Κόκκυξ, Ἐρωδιός,
μὲ τὸ κοντάρι τὸ μακρὸ τῆς κόρης τοῦ Διὸς
θὰ τρώῃ κατακεφαλαίως... γι' αὐτὸ 'στὸ λάμπον δόρυ
τῆς Ἀθηνᾶς ἐκάθισε, κι' ἐχάρ' ἡ θεὰ κόρη.
Καὶ καθένας, ὅπου κρῶζει κατ' ἐκείνης ἀηδῶς
κᾶν ὀλίγο, κᾶν πολὺ,
γίνετ' Ἐπικεχοδῶς,
φασιανικὸν πουλί.

Ἡ παράστασις τελεῖται...

τὴν κατάλαβες κωθῶνι;

Ο Περ.— Τὴν κατάλαβα, γαϊδοῦρι,
κι' ὁρὸς χαστουκιὰς 'στὴ μούρη.

Καὶ καμπόσαις ποικιλίαις,
μ' ἄλλους λόγους ἀγγελίας.

Ἀπόψε 'στὸ Βασιλικὸν χορὸς τῶν Ἀνιάτων,
φιλόανθρωπος, φωτοβολῶν, καὶ θαῦμα τῶν θαυμάτων.

Ἐν μέσῳ θρύλων καὶ φημῶν τοσοῦτων ἀπευχταίων
ὁ Σύνδεσμος τῶν Κυριῶν τοῦ Πειραιῶς καὶ πάλιν
κάνει γιὰ τὰς ἐργατίδας 'στὸ πάγκαλον Ἀκταῖον
προεσπερίδα μὲ χορὸν τὴν αὐριον μεγάλην.